

Nieuwsbrief

van de Stichting Vrienden van Synagoge Amersfoort

Woord van de voorzitter

**Geachte donateurs, leden van het Comité van Aanbeveling,
Bestuur en leden van de Joodse Gemeente Amersfoort,**

Voor deze keer uitdrukkelijk een wat bredere aanhef bij de Nieuwsbrief.
Dat heeft natuurlijk zijn reden en daar willen we duidelijk over zijn.

Op 12 maart 2017 bestaat onze Stichting Vrienden van de Synagoge van Amersfoort 5 jaar.
Wij meenden dat het een goede reden kan zijn, om aandacht te geven aan dat lustrum en
tevens aan wat zich in de afgelopen 5 jaar aan activiteit heeft ontwikkeld.

Op de eerste plaats willen we noemen, dat er goede en prettige samenwerking is gegroeid met
de Joodse Gemeente van Amersfoort, het bestuur en de Rabbijnen S. Evers en ook B. Jacobs.
Dat heeft geresulteerd in meerdere boeiende avonden over Joods leven in en om Amersfoort,
boekbesprekingen, muzikaal, culturele avonden. Er waren leeravonden o.a. onder leiding van
de rabbijnen over de feestdagen en gebruiken.

Nechamah Mayer-Hirsch gaf een overzicht van de geschiedenis van de Joodse Gemeente in
Amersfoort. Met andere instanties konden we avonden verzorgen over de Joodse
Begraafplaatsen in Amersfoort en over de Joodse begraafplaatsen elders in de provincie met
de bijbehorende archeologie.

We mochten boeiende sprekers ontvangen, die persoonlijk kwamen vertellen over door hen gepubliceerde boeken over b.v. hun Joodse familie, over de situatie in de pijnlijk tragische oorlogsjaren en hoe in die dagen Nederland daarop reageerde. Bij dit alles was er ook regelmatig contact met het Stads Gilde, dat rondleidingen langs Joods Amersfoort verzorgt en eventueel een bezoek aan de synagoge.

In Amersfoort zijn in de afgelopen jaren meerdere organisaties en stichtingen ontstaan die actief gericht zijn op het Joods erfgoed en de aandacht daarvoor in verleden en heden met alle bijzonderheden aan plekken en plaatsen daarom heen. Daarover is dan regelmatig contact en overleg b.v. met de Stichting Herdenkingsstenen.

Onze stichting Vrienden van de Synagoge Amersfoort is ook deelnemer geworden van het platform 'Sporen van Oorlog in Eemland', opgericht 29 februari 2016. Vanuit de hele regio zijn er vertegenwoordigers, die met hun activiteiten betrokken zijn op de geschiedenis en de actuele situatie. U kunt denken aan Archief Eemland, Het Belgenmonument, Kamp Amersfoort, Onderduikadressen e.a.

Vanaf het begin wil de Stichting Vrienden van de Synagoge Amersfoort zich ook richten op leermomenten en educatieve activiteiten. Een belangrijk onderdeel daarvan is de informatie. We noemden al enige acties. Daarnaast staat op het programma om ook scholen hierin meer te betrekken en behulpzaam te zijn met lesmateriaal.

Bij de nadering van ons eerste lustrum is het idee gelanceerd om een overzicht van dit alles te bieden in de vorm van een geïllustreerd boekje, dat voor belangstellenden, de donateurs, toeristen, scholen en voor bewoners van Amersfoort zicht geeft op m.n. Joods Amersfoort.

Het bestuur van Stichting Vrienden van de Synagoge Amersfoort hoopt zo de Joodse Gemeente van dienst te zijn en tevens de stad Amersfoort en zijn bewoners.

Namens het bestuur,

F.H.J. Zwarts
Voorzitter

Samenstelling bestuur

Zoals in menig bestuur heeft ook ons bestuur te maken met 'wisseling van de wacht'.

Onze secretaris mevr. Mirjam van der Span heeft aangegeven dat zij tot haar spijt haar werkzaamheden moet beëindigen vanwege werk en haar vrijwilligerstaken o.a. voor de Synagoge in Elburg, een permanent Museum met interactieve informatie over Jodendom en Joods Nederland. Mevr. van der Span heeft zitting in het bestuur vanuit de Joodse Gemeente.

In overleg met het bestuur van de Joodse Gemeente is dhr. Louis Hirsch bereid gevonden haar plaats in het bestuur over te nemen.

De Stichting Vrienden behoort statutair in haar bestuur een afvaardiging te hebben van twee leden van de Joodse Gemeente.

Op ons verzoek in de Nieuwsbrief om aanvulling van het bestuur is een positieve reactie gekomen en we spraken ter kennismaking en introductie met dhr. Edsger Bosma, emeritus predikant die al vele jaren zeer betrokken is op de Joodse gemeenschap. We hopen zo weer voldoende ondersteuning te krijgen voor verdere werkzaamheden.

Terugblik

Avond over de Oekraïne , 27 oktober j.l.

We mogen terugzien op een zeer boeiende avond over de ontwikkelingen in Oekraïne en dan m.n. voor de Joden in dat land.

Al vanaf eeuwen her is er grote Joodse gemeenschap geweest in Oekraïne en omliggende landen. Dat heeft ook tot gevolg gehad dat de Joden daar voortdurend onder zeer bedreigende omstandigheden woonden want de overheersende regimes waren veelal zeer willekeurig in de behandeling van de Joden tot en met onderdrukking en verdrijving. In de lange periode van het Sovjet Regime was Jood-zijn verboden en ook iedere openlijke en publieke uiting daarvan. Daardoor zijn generaties van hun Joodse wortels vervreemd.

Sedert de ineenstorting van het communistisch regime is er gelukkig veel ten goede veranderd maar tegelijk is er voor vele Joden sprake van een schrijnende armoede en onzekerheid te midden van de nog altijd zeer gemengde bevolking met een antisemitische inslag.

Die avond werd inzicht geboden in de huidige situatie en tevens dat vanuit o.a. Nederland en de organisatie 'Christenen voor Israël' met veel inspanning actie gevoerd wordt voor verbreiding van Joods onderwijs en de mogelijkheid wordt geboden om als men dat wil te emigreren naar Israël.

We danken de inleiders van die avond mevr. Sara van Oordt - Jonckheere en de heer Max Lurye, wonend in Israël en zelf afkomstig uit Oekraïne maar nu direct betrokken bij die hulpverlening.

Fondswerving en financiën

Uiteraard willen wij u als donateurs op de hoogte houden van onze middelen.

Dankzij positieve respons op ons verzoek tot ondersteuning door verschillende fondsen is ons budget wat groeiende. Ook uw giften en ondersteuning zijn daarbij van belang. Waarvoor onze dank.

Wat de besteding betreft het volgende.

We hebben de synagoge al van dienst kunnen zijn door bij te dragen in de kosten van restauratie van rituele gebruiksgoederen. Dat blijft een aandachtspunt. Als voorbeeld bent u al een keer op de hoogte gesteld van de restauratie van een oude Toramantel.

Verder zijn er kosten verbonden aan de verzorging van avonden, vergoeding aan sprekers en ontvangst van belangstellenden.

Gelukkig mogen we qua locatie gastvrijheid genieten vanuit de Joodse Gemeente in het gemeenschapshuis in de Drieringensteeg.

De verzorging van de lustrumviering en de activiteiten daar om heen zal kosten met zich meebrengen. We hopen dat de middelen daarvoor geregeld kunnen worden.

Naar we hopen blijft u als donateurs ons steunen en wilt u meewerken om meer donateurs te werven. Soms moeten we merken, dat er grote onbekendheid is over Joods Amersfoort terwijl al meer dan drie eeuwen in het centrum van Amersfoort een Joodse Gemeente is. In het boekje dat bij het lustrum zal verschijnen proberen we daar wat aan te doen. Uw hulp daarbij is welkom.

Lustrumviering op 23 maart 2017!

Op voorhand willen wij u informeren over de viering van ons lustrum. Dat is ook met de bedoeling om bredere bekendheid te geven aan onze stichting maar vooral aan Joods Amersfoort en de velen die daar direct of indirect bij betrokken zijn.

De avond wordt gehouden in het gemeenschapshuis Beth Medina aan de Drieringensteeg.

Wij zijn blij dat dr. Bart Wallet die avond onze spreker is. Hij was dat ook op onze eerste avond jaren geleden. Hij gaf toen informatie over de ontwikkeling van de Joodse gemeenschap in Nederland na de oorlog. Dit keer zal het onderwerp de actuele situatie zijn die gekenmerkt wordt door enerzijds opbouw en anderzijds krimp door emigratie, vestiging in Israël en vergrijzing. Daarbij komen de maatschappelijk verschuivingen in denken over religie en de politieke visie daarop met de nodige gevolgen. Ook de Joodse Gemeente van Amersfoort heeft volop mee te maken. Reden te meer om 'Amersfoort' uit te nodigen het Joods erfgoed te behouden en zorgvuldig mee om te gaan.

Bart Wallet studeerde geschiedenis en Hebreeuws, Aramees en Joodse studies aan de Universiteit van Amsterdam. Tevens volgde hij onderwijs aan het International Center for University Teaching of Jewish Civilization van de Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem. Hij promoveerde op een onderzoek naar achttiende-eeuwse Jiddische geschiedschrijving uit Amsterdam.

Save the date!

Chanoeka in Amersfoort
dinsdag 27 december 2016 om 18.00 uur

U bent uitgenodigd!

Al vele jaren wordt door de Joodse Gemeente bij de Synagoge het feest van Chanoeka gevierd. De grote achtarmige Chanoeka-kandelaar wordt dan in de tuin van de Synagoge ontstoken. Er is een korte toespraak over de betekenis van dit feest en daarna een gezellige ontvangst in de Drieringensteeg bij de synagoge met heerlijke soep. Dat laatste dankzij de inzet van de vrouw van rabbijn Evers en vrijwilligers.

Museum sjoel Elburg
Onderweg: Beeldend werk van Hanna Oren-Huppert

Van 1 september 2016 tot en met 7 januari 2017 presenteert Museum Sjoel Elburg ruim dertig beelden van de Joodse kunstenares Hanna Oren-Huppert. Hanna Anna Oren-Huppert is in 1946 geboren in Rusland, waar haar ouders tijdens de Tweede Wereldoorlog heen zijn gevlucht. In 1949 is zij samen met haar ouders naar Israël vertrokken, waar ze haar middelbare school, militaire dienst en haar universitaire studie heeft doorlopen. Als medisch sociologe is ze aan de Universiteit van Utrecht gepromoveerd. Na een periode in Israël te hebben gewoond, is ze in 1984 na de Libanon-oorlog met haar man en vier kinderen naar Nederland teruggekeerd.

De Joodse gemeente Amersfoort nodigt u uit op:

T: +31 (0)525 - 685564

E: info@sjoelburg.nl

W: www.sjoelburg.nl

DE VIERDE AVOND CHANOEKA

*Kom genieten
van de lichtjes,
het zingen en
de warme soep*

**Dinsdag 27 december
2016 om 17:30 uur**

**Voor het aansteken
van de grote Menora
in de sjoeltuyn**

Voor meer info:
menoramersfoort@gmail.com

Stichting Vrienden van Synagoge Amersfoort

Postbus 1039
3800 BA Amersfoort
www.synagogeamersfoort.nl
vsamersfoort@outlook.com
[facebook.com/VriendenSynagogeAmersfoort](https://www.facebook.com/VriendenSynagogeAmersfoort)

Wilt u de synagoge ook steunen?

Doneren kan via **IBAN NL31 ABNA 0400 307 944**
t.n.v. Stichting Vrienden van Synagoge Amersfoort

Bedankt voor uw gift!

Namens het bestuur van VSA

Bestuur

voorzitter: F. H. J. Zwarts, penningmeester: A. J. Wendt, secretaris: M. van der Span

lid: Ina Vijzelman, lid: Frans van der Akker

Comité van aanbeveling

Prof. drs. A.L.L.M. Asselbergs, drs. L.M.M. Bolsius, ds. W.J.J. Glashouwer,

drs. G.J.A.Raven, mr. A. Veldhuizen, dr. H. Vreekamp (in memoriam) mw. I.W.M. Vriens